

8. Általános iskolai és középiskolai hittanár-nevelőtanár (sajátos felekezeti megnevezés: református vallás- és nevelőtanár) rövid ciklusú osztatlan tanárképzés szakterület szerinti nem tanári szakra (okleveles református teológus-lelkész, okleveles református teológus szakképzettségre) építve (levelező munkarend, 2 féléves képzés)

MINTATANTERV

Tantárgy	Kód	Előfel- tétel kódja	Félévek	
			Kontakt óraszám/követelmény/kredit	
			1	2
TANÁRI FELKÉSZÍTÉS ISMERETKÖREI: 38 kredit				
Nevelésméлет (A nevelés elméleti alapjai)	VPPGW83	-----		10/k/2
A nevelés és oktatás pszichológiai alapjai	VPPGW84	-----	10/k/2	
Tanulás és tanítás elmélete és gyakorlata (A tanulás és tanítás elmélete)	VPPGW86	-----	10/k/2	
Tanulás és tanítás elmélete és gyakorlata (A tanulás és tanítás gyakorlata)	VPPGW87	VPPGW86		10/gy/2
Változó iskola (Az iskola belső világa és a pedagógus)	VPPGW88	-----	10/gy/2	
Változó iskola (A pedagógus társadalmi és egyházi szakmai kapcsolatrendszer)	VPPGW100			5/gy/1
Személyiség normál és eltérő alakulása (A személyiség fejlődése és fejlesztése) I.	VPPGW89	-----	10/k/3	
Személyiség normál és eltérő alakulása (A személyiség fejlődése és fejlesztése) II.	VPPGW91	VPPGW89		10/gy/2
Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (Társas jelenségek az iskolában)	VPPGW92	-----	10/k/3	
Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (Tanári kommunikáció és hatékonyság tréning)	VPPGW93	VPPGW92		10/gy/1
Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (Konfliktus-megoldási tréning)	VPPGW94	-----		10/gy/2
Hátrányos helyzetű tanulók az iskolában (differenciált szakmai ismeretek I.)	VPPGW95	-----	10/gy/2	
Deviáns fiatalok az oktatásban (Differenciált szakmai ismeretek II.)	VPPGW96	-----	10/gy/2	
Kollégiumi nevelés és lelkigondozás	VPPGW71	-----	10/gy/2	
Valláspedagógia	VPPGW63	-----	10/k/2	
Vallásdidaktika I. (szak módszertan)	VPPGW46	-----	10/k/2	
Vallásdidaktika II. (szak módszertan)	VPPGW47	-----	10/k/2	
Szak módszertani szeminárium	VPPGW75	-----	10/gy/2	
Gyakorló iskolai gyakorlat (felső tagozatos és középiskolai)	VPPGW60	-----	10/gy/2	
SZAKISMERETI SZIGORLATOK: 0 kredit				

Pedagógiai-pszichológiai szigorlat	VPPGW01	VPPGW83 VPPGW84 VPPGW86 VPPGW89 VPPGW91		-/sz/0
EGYÉNI SZAKMAI GYAKORLAT: 22 kredit				
Összefüggő féléves egyéni gyakorlat	VPPGW59	----		40/gy/18
Gyakorlatkísérő szeminárium	VPPGW77	----		10/gy/2
Portfólió	VPPGW90	----		-/gy/2
Kreditek száma összesen: 60			28	32
Kontaktóraszám összesen: 235			130	105

Idegennyelv-ismeretre vonatkozó követelmények:

A mesterfokozat megszerzéséhez az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) hivatalos nyelveiből legalább egy, államilag elismert középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Tantárgyleírások

HT VPPGW83 – Neveléstudomány (A nevelés elméleti alapjai)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh Dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
A tárgy a nevelés és oktatás ma is aktuális kérdéseinek, problémáinak tárgyalásával hozzájárul a hallgatók kritikai gondolkodásának fejlődéséhez. A tantárgy célja, hogy képesek legyenek saját koruk nevelési eszményeinek, módszereinek, problémáinak kritikus elemzésére, és a különböző értelmezésekre reflektálva kialakítsák saját nevelés-, oktatás- és iskolakoncepciójukat. A kurzus keretén belül a hallgatók megismerkednek a neveléstudomány alapvető fogalmaival, témaköreivel, problémáival. Különös hangsúly helyeződik a különböző világnézetekből kibomló különböző emberképek és az ezekhez kapcsolódó különböző neveléstudományok bemutatására, ezen túl kiemelt szerepet kap a bibliai emberkép és az erre épülő református nevelés alapelveinek ismerete. A tantárgy további célja, hogy a hallgatókat megismertesse a nevelést meghatározó tényezőkkel, az azokat feltáró megismerési módokkal, a nevelési folyamattal, annak módszereivel és a nevelési tartományokkal.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
A tantárgy által közvetített ismeretek képessé teszik a hallgatókat a tanulók megismerésére, a pedagógiai folyamat elemzésére, értékelésére, nevelési stratégia kidolgozására, szakmai együttműködésre és kommunikációra.				
Főbb témakörök:				
12. A nevelés fogalma. Antropológia és nevelés. Az emberkép és a világkép összefüggése, változása a nevelés történetében. Az embereszmény.				
13. Nevelési modellek. Bibliai antropológia, protestáns emberkép.				

14. Az öröklés és a nevelés problematikája.
15. A szocializáció, perszonalizáció, nevelés, oktatás fogalma, ezek egymáshoz való viszonya.
16. A gyermekkor változó szinterei, ezek történeti alakulása. A család mint nevelési szintér, a gyermek helye a családban. A gyermekhez való viszony változása a középkortól napjainkig.
17. Az iskola funkciói.
18. A nevelés folyamata és módszerei.
19. A keresztyén értékek értelmezése a pedagógiai folyamatban.
20. Nevelési tartományok.
21. Az iskolai interakciók és kommunikációs folyamatok sajátosságai. A család és iskola kapcsolatának jelentősége, a kapcsolattartás tartalma, formái.
22. A hátrányos társadalmi helyzetből fakadó nehézségek és az iskolai kudarc közötti általános összefüggések.
Évközi tanulmányi követelmények:
Saját pedagógiai hitvallás elkészítése. Egy tanulóval készített interjú elkészítése vagy egy iskolai konfliktus elemzése. Szabadon választott nevelésméleti témához bibliográfia összeállítása vagy egy pedagógiai periodika bemutatása.
Kötelező irodalom:
- Bábosik István (1998): A nevelés folyamata és módszerei. Okker Kiadó, Budapest - Kron, Friedrich W. (1997): Pedagógia. Osiris Kiadó, Budapest - Zrinszky László (2002): Nevelésmélet. Műszaki könyvkiadó, Budapest
Ajánlott irodalom:
- Balla Gábor Tamás (1995): Nevelésszociológiai ismeretek. Gödöllő - Németh András – Boreczky Ágnes (1997): Nevelés, gyermek, iskola. Eötvös József Kiadó, Budapest - Zrinszky László (2000): Iskolaelméletek és iskolai élet. Okker Kiadó, Budapest

HT VPPGW84 – A nevelés és oktatás pszichológiai alapjai				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja: A kurzus célja, hogy a hallgató elevenítse fel, illetve bővítse ki a pszichológiai alapfogalmakkal és – fogalmakkal kapcsolatos ismereteit, ismerje meg mélyebben a gyermeki fejlődés alapkérdéseit, alapvető folyamatait, továbbá legyen tájékozott a pszichológia gyermek- és emberképének változásait illetően, melynek talaján felismeri a normálistól eltérő fejlődésmenetet, illetve fokozott figyelmet képes fordítani az egyéni különbségekre. Szerezze meg a pszichés működésekre való rálátást az iskolai oktatás folyamatában. A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák: •A pszichológia és a fejlődéslélektan nézőpontjai, a kutatási eredmények értelmezése. •Kognitív folyamatok és fejlődésük. A transzfer és a problémamegoldás összefüggései, szerepük a tudás alkalmazásában. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meg határozó kognitív, affektív és szociális tényezők. •Az érzékelés fogalma, fajtái, az ingerületvezetés idegélettani alapjai. Az észlelés, az észlelés és tudat viszonya, a szenzoros integráció. A figyelem neurológiai alapjai, szerepe az információ –elvételben - feldolgozásban. Minősége, terjedelme, irányulása. •Gondolkodás, fogalmi gondolkodás. Fogalmi műveletek. Problémamegoldási stratégiák. Az intelligencia fogalma, fajtái. A képzelet működése. Az alkotó gondolkodás és a képzelet összefüggései. •Az emlékezet. A memória osztályozásai; STM, LTM. Az emlékezet fejlesztése: mnemotechnikai eljárások. •Érzelmek, érzelemelméletek. Motiváció és emóció. Elsődleges és másodlagos érzelmek. Érzelmi				

állapotok.

- A tanulás fajtái, klasszikus és operáns kondicionálás, verbális tanulás, komplex tanulás. Szociális tanulás.
- A családi és az intézményes szocializáció. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők.
- Az iskola hatása kognitív és társas folyamatok változására, fejlődésére. A természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei.
- A személyiség és mérése. Az intelligencia. Intelligencia az iskolában.
- Speciális tanulási nehézségek, problémás tanulók, hátrányos helyzet.
- Tehetséges tanulók.
- A tanulás modelljei - tanulási és tanítási stílusok. A nevelési környezet megtervezése.

Évközi tanulmányi követelmények:
Zárthelyi dolgozat

Ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Atkinson – Hilgard – Smith – Nolen (1995, szerk.): Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.
- Bernáth László – Solymosi Katalin (1997): Fejlődéslélektani olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest.
- M. Cole – Sh. Cole (2003): Fejlődéslélektan. Osiris Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

- N. Kollár K. – Szabó É. (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Budapest.
- Pléh Csaba – Boross O. (2004, szerk.): Bevezetés a pszichológiába. Osiris Kiadó, Budapest

HT VPPGW86 – Tanulás és tanítás elmélete és gyakorlata (A tanulás és tanítás elmélete)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Tanítás és tanulás. Tanuláselméleti koncepciók, ezek pedagógiai konzekvenciái, megjelenése az iskolai gyakorlatban.

A tanulás tanítása, a tanulás didaktikai értelmezése. Tanulási stratégiák, stílusok, technikák. A gondolkodás tanítása.

Tanulás és motiváció. Motivációs elméletek, motiváció és tanulói énkép kapcsolata.

A tananyag változásai, fejlődése. A tananyag kiválasztás kérdései ma, a tudás társadalmi meghatározottsága. A kompetencia fogalma, értelmezése. A transzfer értelmezése.

Az oktatás célrendszere és a tanítás tervezése. Taxonómiai rendszerek. A Bloom-féle taxonómiai rendszer. Az oktatás dokumentumai.

Pedagógiai tervezési feladatok: A tanterv. Tantervi műfajok és típusok. A NAT. Helyi pedagógiai program, helyi tanterv. Tanterv Magyarországon és Európában. A rejtett tanterv. Tanmenet, tematikus terv, óraterv, projektterv, epochális tervezés.

A tanulók megismerésének általános kérdései. Fő fejlődési szakaszok. Differenciálás, integráció, inklúzió. A differenciálás speciális célcsoportjai: Tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek, különleges pedagógiai bánásmódot igénylő tanulók. A hátrányos helyzet. Az iskolai szorongás.

A tehetséges tanulók. A tehetséggondozás elméleti háttere. A tehetséggondozás modelljei Magyarországon és Nyugat-Európában.

A tanulást segítő környezet kialakítása. Iskolai tér, eszközök és módszerek

Szervezeti keretek, szervezési módok, munkaformák, módszerek. Új eljárások az oktatás szervezésében: kooperatív tanulás, team-teaching, individualizált munkaformák, projekt. A módszerek kiválasztásának alapelvei. Tanári vezetésre épülő módszerek: Előadás, magyarázat, szemléltetés. Tanulói tevékenységre épülő módszerek. Kooperatív tanulás. Kooperáció, verseny, játék.

A taneszközök változásai. Digitalizált tananyag. Számítógép használata az oktatásban. A taneszközök kiválasztásának alapelvei.

Értékelés. Diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés. A teljesítmények mérése. Az érvényesség és megbízhatóság. Önértékelés fejlesztése. Kutatás az oktatásban és az eredmények felhasználása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban.

HT VPPGW87 – Tanulás és tanítás elmélete és gyakorlata (A tanulás és tanítás gyakorlata)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW86	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja: Tanuláselméletek, a természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei. A tanulói tudás szerveződése és változása. A készségek és képességek fejlődése. Az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők. A tanulás eredményességét alapvetően befolyásoló képességek, a nyelvi-kommunikációs és a tanulási képességek. A kompetencia különböző értelmezési keretei. A transzfer és a problémamegoldás. A fogalmi megértést elősegítő tanulási-tanítási módszerek. Az oktatás tartalmi szabályozása. Tanterv és vizsgarendszer. A tanterv funkciói, típusai. A tananyag kiválasztását meghatározó társadalmi és kulturális tényezők, a tantervi szabályozás hazai gyakorlata. A tanár tervezési tevékenységei: helyi tanterv készítése, tanmenet készítés; tématervezés (tematikus, epochális, projekt terv); óraterv készítés, felkészülés a tanítási órára. Az egységesség és differenciálás jegyében megvalósuló oktatás jellemzői. Az integrált oktatás módszereinek és a lemaradó tanulók egyéni fejlesztési technikái. A tanuló megismerése. Egyéni fejlesztési tervek készítése. Az önértékelés fejlesztése. A tanítás, nevelés és tanulás kutatásának alapvető módszerei, adatelemzési eljárások. Az oktatási kísérletek szervezésének és az eredmények értékelésének alapvető technikái. Tehetséggondozás és egyéni fejlesztés. Tehetségfelismerés, tehetségfejlesztés. Tutorálás. Tanulási környezet kialakítása. A differenciált tanulásszervezés, az egyéni és a csoportmódszerek, a személyre szóló tanítási módszerek, és ezek hatékony alkalmazásának feltételei, módjai. Taneszközök, digitális tananyag, IKT. Prevenációs és korrekciós eljárások a fegyelmezett tanítási-tanulási körülmények biztosítása érdekében. A kognitív és a motivációs önszabályozás kialakításának jelentősége. Az értékelés funkciói, tárgyai, szintjei, viszonyítási alapjai, módszerei és eszközei. A tanulók tantárgyi teljesítményeinek értékelése (becslés, mérés, szöveges értékelés). Pedagógiai mérőeszközök készítése és használata. Vizsgarendszer, vizsgázatás.				

HT VPPGW88 – Változó iskola (Az iskola belső világa és a pedagógus)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus szeminárium, melynek elsődleges célja a tanár szakos hallgatók bevezetése a keresztyén pedagógia alapkérdéseibe; annak bemutatása, hogy a bibliai antropológiai alapján milyen nevelésfelfogás jött létre a reformáció idején, s ennek milyen intézményes kereteit alakították ki a mai történelmi egyházak. A tantárgy további célja, hogy gyakorlati tapasztalathoz juttassa a hallgatókat az egyházi iskolák működését, sajátos belső világát illetően, megismertesse velük a református közoktatás szervezeti felépítését, jogi szabályozását, helyét a közoktatás egészében. E mellett a kurzus keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hallgatók reflektált módon újra fogalmazzák a kérdéssel kapcsolatos saját viszonyukat, és a bibliai antropológia alapján álló nevelésfelfogásról alkotott korábbi ismereteiket kibővítsék, elmélyítsék, és új elemeket illesszenek abba.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A bibliai emberkép és annak értelmezési lehetőségei – történeti és hermeneutikai szempont.
- A reformátori tanítások alapján értelmezett emberkép és az erre épülő nevelés legfontosabb jellemzői.
- A magyar protestáns nevelés mai intézményes gyakorlata.
- A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye.
- A református iskolai nevelés tradíciói, sajátosságai.
- A keresztyén családi nevelés modellje.
- Katechézis – nevelés-oktatás gyülekezeti közösségben.

HT VPPGW100 – Változó iskola (A pedagógus társadalmi és egyházi szakmai kapcsolatrendszere)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 5	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja a pedagógus kapcsolatrendszerének feltárása és az egyes viszonyulások jellegzetes problémaköreinek bemutatása. A kapcsolatrendszer kiépítése a pedagógus etikai értékrendszerének tükré; a diákkal, a szülővel és a kollégával csak szilárd etikai alapokról, etikai kódex ismeretével és betartásával lehet megfelelő együttműködési formát kialakítani. Mindenféle kapcsolatban a pedagógus legfontosabb jellemzője a tisztelet kell, hogy legyen; tisztelni kell a diák emberi jogait, a szülői szerep prioritását, és a kollégák szakmai-emberi értékeit. Szükséges a pedagógus önismeretének és lelkiismeretének állandó fejlesztése, de az önkritika mellett nem feledkezhetünk meg a pedagógus önbecsüléséről sem. A jó társadalmi kapcsolatok alapja minden esetben a harmonikus személyiség.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A kapcsolatteremtés általános alapjai. A pedagógus kapcsolatainak normái: tisztelet, mértékletes tartózkodás, szerénység.
- A pedagógus és tanítványa közötti kapcsolat, külső és belső jellegzetességei: empátia, példamutatás és szeretet.
- Komplexitás a tanár-diák viszonyban.
- Tanár-diák-szülő: együttnevelés és együttgondolkodás.
- Iskolai és iskolán kívüli kapcsolattartás a szülővel.
- Munkakapcsolat, együttműködés a tanártársakkal.
- A tanár kapcsolatrendszere az iskolán kívül; társadalmi szervezetek, felettes hatóságok, egyesületi élet.

HT VPPGW89 – Személyiség normális és eltérő alakulása (A személyiség fejlődése és fejlesztése) I.				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: I	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgató elevenítse fel, illetve bővítse ki a pszichológiai alapfogalmakkal és – fogalmakkal kapcsolatos ismereteit, ismerje meg mélyebben a gyermeki fejlődés alapkérdéseit, alapvető folyamatait, továbbá legyen tájékozott a pszichológia gyermek- és emberképének változásait illetően,

melynek talaján felismeri a normálistól eltérő fejlődésmenetet, illetve fokozott figyelmet képes fordítani az egyéni különbségekre. Szerezze meg a pszichés működésekre való rálátást az iskolai oktatás folyamatában.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A pszichológia és a fejlődéslélektan nézőpontjai, a kutatási eredmények értelmezése.
- Kognitív folyamatok és fejlődésük. A transzfer és a problémamegoldás összefüggései, szerepük a tudás alkalmazásában. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők.
- Az érzékelés fogalma, fajtái, az ingerületvezetés idegélettani alapjai. Az észlelés, az észlelés és tudat viszonya, a szenzoros integráció. A figyelem neurológiai alapjai, szerepe az információ-felvételben -feldolgozásban. Minősége, terjedelme, irányulása.
- Gondolkodás, fogalmi gondolkodás. Fogalmi műveletek. Problémamegoldási stratégiák. Az intelligencia fogalma, fajtái. A képzelet működése. Az alkotó gondolkodás és a képzelet összefüggései.
- Az emlékezet. A memória osztályozásai; STM, LTM. Az emlékezet fejlesztése: mnemotechnikai eljárások.
- Érzelmek, érzelemelméletek. Motiváció és emóció. Elsődleges és másodlagos érzelmek. Érzelmi állapotok.
- A tanulás fajtái, klasszikus és operáns kondicionálás, verbális tanulás, komplex tanulás. Szociális tanulás.
- A családi és az intézményes szocializáció. A tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket meghatározó kognitív, affektív és szociális tényezők.
- Az iskola hatása kognitív és társas folyamatok változására, fejlődésére. A természetes és az iskolai tanulás hasonlósága és különbségei.
- A személyiség és mérése. Az intelligencia. Intelligencia az iskolában.
- Speciális tanulási nehézségek, problémás tanulók, hátrányos helyzet.
- Tehetséges tanulók.
- A tanulás modelljei – tanulási és tanítási stílusok. A nevelési környezet megtervezése.

HT VPPGW91- Személyiség normális és eltérő alakulása (A személyiség fejlődése és fejlesztése) II.

Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW89	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A fejlődéslélektani ismeretek alkalmazása a gyakorlatban, az iskolába kerüléstől, a kamaszkor végéig (a gyermekismeret, mint készség fejlesztése; kapcsolatteremtés a gyermekkel, szülővel és a pedagógussal). A tantárgy célja az elméleti órán bemutatott személyiségmodellekbe integrált személyiségfejlődésre vonatkozó ismeretek elmélyítése, különös tekintettel a pszichés fejlődés életkori és egyéni sajátosságaira (normál, problémás és patológiás fejlődésmenet összehasonlítása). Gyakorlati ismeretek nyújtása a készségek és képességek fejlődési folyamatairól, az eltérő fejlődésmenetek felismerése és iránymutatás a szükséges lépések megtételéhez.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A fejlődést befolyásoló biológiai és környezeti tényezők.
- Normál, problémás és patológiás fejlődésmenet a különböző életkorokban.
- Egyéni különbségek a személyiség fejlődésében.
- Egyes tanulók személyiségének, tudásának, képességeinek megismeréséhez szükséges módszerek, technikák.
- Életkori sajátosságok a nevelésben.

- Csoportjelenségek a gyermek és ifjúkorban.
- A pedagógus és a tanuló kapcsolata.

HT VPPGW92– Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (Társas jelenségek az iskolában.)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW89	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a szociálpszichológia témakörébe tartozó csoportlélektan alapjaival, hogy elsajátítsák a társas lélektani szemléletet és az iskolai körülmények között is alkalmazható vizsgálati módszereket. A csoportlélektani szemlélet közvetítése révén a hallgatók képessé válnak a tanulócsoporthoz elemző vizsgálatára, az összefüggések feltárása, az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásainak felismerésére, szakszerű kezelésére az iskolában és azon kívül is. Segítse elő a hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletekkel övezett kisebbségi létből fakadó nehézségek és az iskolai kudarc közötti általános összefüggések, az ezzel kapcsolatos konkrét kutatási eredmények ismeretét.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A társas interakciók, az interakció fogalma, szintjei, személyészlelés, első benyomás. Kategorizáció és sztereotípiák.
- Benyomáskeltés: kép és énkép, én-megjelenítés, állandóságigény a benyomáskeltésben.
- Attribúciós folyamatok.
- Kommunikáció és metakommunikáció.
- Kommunikáció a nevelés folyamatában.
- Az emberi szociabilitás: magányosság és szociabilitás; kötődés és vonzalom.
- A személyes kapcsolatok fejlődése. Intim kapcsolatok.
- Csoportnyomás és csoportnorma. Interakció a csoportban. Bűnbakképzés.
- Előítéletek. Konformizmus és deviancia, engedelmesség és vezetés.
- Befolyásolás és meggyőzés. Játzmák.
- Szociális státusz és szerep. Szereptanulás, szerepkonfliktusok.
- A tanári szerep: hatalom, vezetés.
- Alkalmazott szociálpszichológia: társas kapcsolatok szerveződésének mérése: szociometria.

HT VPPGW93– Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (Tanári kommunikáció és hatékonysági tréning)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 1	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW92	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szituációs gyakorlatok lehetőséget adnak a személyes involváltságra, mélyítik az önismeretet, fejlesztik az empátiás készséget, ugyanakkor lehetőséget adnak a személyes hatékonyság fokozásával a tanári hatékonyság fejlesztésére. Sajátélményű gyakorlatok által a hallgatók megtapasztalhatják saját személyes és szakmai kompetenciájuk sajátosságait. Az egyéni kommunikációs stílus, problémaérzékenység, probléma-megoldási stratégiák feltérképezés mellett, lehetőség nyílik ezek

hatékony fejlesztésére, kommunikációt és problémamegoldást elősegítő gyakorlatok, szerepjátékok kipróbálására, elsajátítására.

Az önismeretet segítő és kommunikációs hatékonyságot növelő technikák, segítségével ráhangolódhatnak a problémamegoldás és a személyközi kapcsolatteremtés- és tartás hatékony módjára. Kipróbálhatják a kommunikáció és a szociális készségek „hagyományostól” eltérő formáit, melyek később tanári gyakorlatuk során eredményesebbé tehetik a gyerekekkel és a felnőttekkel (szülőkkel és kollégákkal) való munkájukat, kapcsolataikat.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- Az elvárások, célok és keretek megvitatása, tisztázása.
- Bemelegítő, ráhangoló gyakorlatok.
- Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Konfliktusok, konfliktuskezelés.
- Önkontroll.
- Kapcsolatok kezelése az iskolán belül és kívül.
- Tanulócsoportok dinamikája, konfliktusok kezelése.
- A pedagógusszerep kérdései: együttműködés, helyzetelemzés, önismeret és önkontroll.
- Saját iskolai élmények feldolgozása.
- Visszajelzések.
- Lezárás, a tréning eredményességének megvitatása.

HT VPPGW94- Társas kapcsolatok és konfliktusok az iskolában (konfliktus megoldási tréning)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: VPPGW92	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szituációs gyakorlatok lehetőséget adnak a személyes involváltságra, mélyítik az önismeretet, fejlesztik az empátiás készséget, ugyanakkor lehetőséget adnak a személyes hatékonyság fokozásával a tanári hatékonyság fejlesztésére. Sajátélményű gyakorlatok által a hallgatók megtapasztalhatják saját személyes és szakmai kompetenciájuk sajátosságait. Az egyéni kommunikációs stílus, problémaérzékenység, probléma-megoldási stratégiák feltérképezés mellett, lehetőség nyílik ezek hatékony fejlesztésére, kommunikációt és problémamegoldást elősegítő gyakorlatok, szerepjátékok kipróbálására, elsajátítására.

Az önismeretet segítő és kommunikációs hatékonyságot növelő technikák, segítségével ráhangolódhatnak a problémamegoldás és a személyközi kapcsolatteremtés- és tartás hatékony módjára. Kipróbálhatják a kommunikáció és a szociális készségek „hagyományostól” eltérő formáit, melyek később tanári gyakorlatuk során eredményesebbé tehetik a gyerekekkel és a felnőttekkel (szülőkkel és kollégákkal) való munkájukat, kapcsolataikat.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- Az elvárások, célok és keretek megvitatása, tisztázása.
- Bemelegítő, ráhangoló gyakorlatok.
- Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Nem verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Verbális kommunikációs gyakorlatok 1.
- Konfliktusok, konfliktuskezelés.

- Önkontroll.
- Kapcsolatok kezelése az iskolán belül és kívül.
- Tanulócsoportok dinamikája, konfliktusok kezelése.
- A pedagógusszerep kérdései: együttműködés, helyzetelemzés, önismeret és önkontroll.
- Saját iskolai élmények feldolgozása.
- Visszajelzések.
- Lezárás, a tréning eredményességének megvitatása.

HT VPPGW95- Hátrányos helyzetű tanulók az iskolában (differenciált szakmai ismeretek I.)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: tavaszi	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: II.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:
A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek az iskolai sikertelenségek sorozata mögött húzódó tényezőkbe, és abba hogy mit tehetne együtt az oktatásügy és a szociális szféra a helyzet javítása érdekében. A hallgatók tanulják meg a kérdést komplex módon átlátni, a felmerülő problémákat összefüggéseiben megvizsgálni. Integráló pedagógusként képesek legyenek interaktívan több szinten kommunikálni, befolyásolni, aktivitásra serkenteni, katalizáló, segítő attitűddel különféle, a saját személyiségéhez illeszthető fejlesztési eljárásokat kiválasztani. Továbbá tudjon együtt gondolkodni, kooperatív munkát végezni a kollégákkal, szülőkkel és más szakemberekkel. A tantárgy oktatása során arra is törekszünk, hogy a hallgatók részletesebben megismerkedjenek a törvényi meghatározáson kívül eső sajátos nevelési igényű tanulókkal, azokkal akik sajátos bánásmódot igényelnek a tanórán és azon kívül is, úgy mint például: lassú tanulók, a tehetséges tanulók, a hátrányos helyzetű tanulók, a védelembe vett tanulók, a nehezen nevelhető különöc vagy deviáns tanulók.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:
Témakörök

- A tanulók közötti különbségekről és a különbségek természetéről
- Az integráció, inklúzió
- Integrációs stratégiák
- Hátrányos helyzetű gyermekek
- A sikeres integráció megvalósulásának fontos elemei, gyakorlati tapasztalatok
- Néhány sikeres hátránykezelési stratégia
- Hátrányos helyzetű tanulók továbbtanulásának támogatása
- Veszélyeztetett gyerekek
- A fiatalkori bűnelkövetés kialakulásához vezető veszélyeztető tényezők, zavarok

HT VPPGW96– Deviáns fiatalok az oktatásban (differenciált szakmai ismeretek II.)				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a deviáns fiatalok oktatásának sajátos feladatait, lehetőségeit és nehézségeit. Tapasztalatokat szerezzenek deviáns fiataloknak szervezett oktatási programok működéséről és pedagógiai sajátosságairól, megismerkedjenek a deviáns viselkedést				

magyarázó főbb elméletekkel, a totális intézmények működésével, a börtönpopuláció összetételével, valamint a reszocializációval (treatment) és a börtönben végzett pszichológiai tevékenység sajátosságaival. Emellett célja, hogy képessé tegye a hallgatókat arra, hogy pedagógusként képesek legyenek deviáns fiatalok oktatására és nevelésére.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

- A deviancia elméletei: szociológiai elméletek. A deviancia elméletei: biológiai, pszichológiai elméletek.
- A bűnözés társadalmi reprodukciója Magyarországon az utóbbi években.
- Az iskola, a pedagógus szerepe és felelőssége a bűnmegelőzésben, az erőszak kialakulásában és csökkentésében.
- A fogvatartott népesség, különös tekintettel a fiatalokra és a fiatal felnőttekre. A börtönszocializáció, élet a börtönben. Nevelési-oktatási, pedagógiai-andragógiai munka a magyar büntetés-végrehajtásban. Alternatív büntetések.
- Beszélgetés letartóztatásból szabadult fiatalokkal (életutak, tapasztalatok megosztása, kérdésekre konkrét válaszok).
- Börtönlátogatás (Budapesti Fegyház és Börtön és/vagy Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet 3-as objektum); hospitálási lehetőség, beszélgetés fogvatartott fiatalokkal.
- Reszocializáció, rehabilitáció. Lehetőségek, problémák. A civilek szerepe a büntetés-végrehajtásban. Egyéb civil kontrollok. Pedagógiai, andragógiai sajátosságok.
- Az utógondozás; a folyamatos utógondozási modell. A pártfogó rendszer. Civil pártfogó rendszer mint szükséglet és hiányosság.
- A kriminológia és a bűnözővé válás folyamata.
- A börtönnel kapcsolatos tévhitek.
- A börtönpszichológia definíciója, helye a tudományok között. Tárnya, módszerei, kialakulásának története.
- A totális rendszerek működése. A börtönpopuláció. A börtön filozófiai környezete.
- A „Stanford Simulated Prison Experiment” (Zimbardo).
- A treatment és a reszocializációs programok. A pszichopátia (PCL–R).
- A fogvatartotti kategóriák (fiatalkorúak, nők).

HT VPPGW71– Kollégiumi nevelés és lelkigondozás				
Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat a nevelőtanári tevékenység fő feladatköreibe. Megismerjék a középiskolás korú fiatalok életproblémáit, kérdés-felvetési módjait és megoldási kísérleteit. Szerezzenek jártasságot mind a közösségi, mind az egyéni konfliktus-kezelési, valamint személyiségfejlesztő, ill. identitás-alakító módszerek és technikák alkalmazása terén. Képessé váljanak nevelési célok és lelkigondozói szempontok egyidejű érvényesítésére.

A tantárgy programja, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Elsajátítandó készségek, kompetenciák:

- A kollégiumi élet belső folyamatainak és dinamikájának megismerése, valamint a benne rejlő nevelési és lelkigondozói feladatok felfedezése
- Képesség a fiatalok közösséggé formálására a közösségépítés módszereinek elsajátítása által
- Problémaérzékenység a fiatalok életének jellegzetes belső és küldő konfliktusainak felismerésére és készség segítő kapcsolat felajánlására a megoldások keresésében.

A tantárgy programja:

1. A protestáns kollégiumi nevelés hagyományai
2. A kollégiumi nevelés funkciói
3. A serdülő- és ifjúkor lelki sajátosságai
4. Közösségépítési feladatok és módszerek
5. Műhelymunka
6. Az egyéni lelkigondozás alkalmai
7. A segítő beszélgetés
8. Hospitálás
9. Etikai orientáció a kollégiumi nevelésben
10. A kollégiumi nevelés tevékenységrendszer
11. Műhelymunka

Évközi tanulmányi követelmények:

- Hospitálás, előadásokon való aktív részvétel

Kötelező irodalom:

- Ld. ajánlott irodalom

Ajánlott irodalom:

- Baacke, D., Die 13-18jährigen, München etc. 1976.
- Bajkó M., A magyarországi és az erdélyi protestáns kollégiumok 1777-1848 között, Debrecen, 1992.
- Benedek I., Kollégiumi neveléstan, Budapest, 1997.
- Erikson, E.H., Jugend und Krise, Frankfurt M. etc. 1981.
- Fend, H., Entwicklungspsychologie des Jugendalters, Opladen 2001.
- Gordon, Th., A tanári hatékonyság fejlesztése, Budapest, 1990.
- Lamesch, G., Schulseelsorge als soziales System, Stuttgart 2000.
- Rácz J., Ifjúsági szubkultúrák, intézmények, devianciák, Budapest, 1998.
- Rosta G.(szerk.), Ifjúság, értékrend, vallás, Budapest, 2003.
- Schweitzer, F., Die Suche nach eigenem Glauben, Gütersloh 1996.
- Simon I., A kollégiumi tanár, Budapest, 1993.
- Vikár Gy., Az ifjúkor válságai, Budapest, 1980.

HT VPPGW63- Valláspedagógia

Tantárgy felelőse: Dr. Németh dávid	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A tantárgy vizsgálja a vallásosság jelentőségét az egyén és a társadalom életében, a vallásosság alakulásának életkori sajátosságait, valamint a vallási szocializáció hatásait. Rámutat a vallásosság fejlesztésének pedagógiai lehetőségeire, sorra veszi azokat a célokat és feladatokat, amelyeket a keresztyén nevelésnek be kell töltenie.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

1. Vallás és vallásosság
2. Vallás és hit
3. A vallásosság élettörténeti fejlődése I.
4. A vallásosság élettörténeti fejlődése II.
5. A vallástanár személye
6. Vezetői attitűdök
7. Az érett vallásosság ismérvei
8. Pedagógiai alapfogalmak valláspedagógiai megközelítésben I.
9. Pedagógiai alapfogalmak valláspedagógiai megközelítésben II.
10. A keresztyén nevelés feladatai
11. A keresztyén nevelés céljai
12. A valláspedagógia története
13. A valláspedagógia főbb koncepciói

Évközi tanulmányi követelmények:**Kötelező irodalom:**

- Boross G., Bevezetés a valláspedagógiába (jegyzet)
- Pálhegyi Ferenc, Pedagógiai kalauz, Budapest 1997.
- Németh Dávid, Hit és nevelés, Budapest, 2002.

Ajánlott irodalom:

- H. Schmidt, Leitfaden Religionspädagogik, Stuttgart 1991.
- G.R. Schmidt, Religionspädagogik, Göttingen 1993.
- Ch. Grethlein, Religionspädagogik, Berlin, New York 1998.
- J. Kunstmann, Religionspädagogik, Tübingen-Basel 2004.
- B. Schröder, Religionspädagogik, Tübingen, 2012.

HT VPPGW46– Vallásdidaktika I. (Szakmódszertan)				
Tantárgy felelőse: Dr. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:
A hit- és erkölcs tan tantárgy oktatásának didaktikai kérdéseit tárgyalja. Áttekintést nyújt azokról a didaktikai elméletekről, amelyek a vallásdidaktikára leginkább hatottak. Megismerteti a vallásoktatás tantervi koncepcióival, bevezet a tanmenet készítésének feladatába és az óra-előkészítés mozzanataiba. Részletesen foglalkozik a különböző típusú tananyagok feldolgozásának elvi kérdéseivel és módszereivel.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

1. A vallásdidaktika feladata
2. Főbb didaktikai koncepciók I.
3. Főbb didaktikai koncepciók II.
4. A tanár szerepe az oktatásban
5. Oktatási célok a vallástanításban
6. A tantervkészítés alapelvei
7. Az óra-előkészítés lépései, az óra felépítése
8. A bibliatanítás didaktikai elvei, a bibliatanítás céljai I.
9. A bibliatanítás didaktikai elvei, a bibliatanítás céljai II.
10. A bibliai tananyag oktatásának módszerei I.
11. A bibliai tananyag oktatásának módszerei II.
12. A bibliai tananyag oktatásának módszerei III.

Évközi tanulmányi követelmények:

- házi dolgozat megadott szempontok alapján 10%
- egy óravázlat 10 %
- szóbeli kollokvium 80%

Kötelező irodalom:

- K. Tamminen et al., Hogyan tanítsunk hittant, Bp. 1998
- Németh Dávid/Kaszó Gyula (szerk.), Vallásdidaktikai szöveggyűjtemény, Budapest, 2000
- Dr. Tóth László, Pszichológia a tanításban, Debrecen, Pedellus Kiadó, 2000
- Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története Nemzeti tankönyvkiadó Budapest 2002
- Ferencz Árpád: Fejezetek a valláspedagógia történetéből, Stúdium Kiadó Kolozsvár, 2000
- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe, Osiris Kiadó, Budapest, 2001.

Ajánlott irodalom:

- H. Lehnhard (Hg.), Arbeitsbuch Religionsunterricht, Gütersloh 1996
- F. Weidmann (Hg.), Didaktik des Religionsunterrichts, Donauwörth, 1997
- J. Frisch, Leitfaden Fachdidaktik Religion, Düsseldorf 1992

- R. Lachmann – G. Adam – W. Ritter, Theologische Schlüsselbegriffe, Göttingen 1999
- G. Hilger et al., Religionsdidaktik, München, 2001.
- Religionsdidaktik. Jahrbuch der Religionspädagogik, Bd. 18., Neukirchner-Vluyn, 2002.
- G. Adam/R. Lachmann (Hg.), Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht 1.-2., Göttingen, 2002.

HT VPPGW47– Vallásdidaktika II. (Szakmódszertan)				
Tantárgy felelőse: Dr. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: kollokvium
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Szóbeli vizsga

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az egyéni tragédiák és az össztársadalmi kérdés képében egyaránt jelentkező probléma iránti érzékenység kialakítása, ill. fejlesztése, a szenvedélybetegség elméleti bemutatása, a prevenció lehetőségeinek, fajtáinak, módszertanának megismertetése, a vonatkozó szakirodalom egyéni feldolgozása és csoportos megvitatása révén.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A hallgató ismerje meg a szenvedélybetegségek téma- és problémaköre kapcsán használt fogalomrendszert, a szenvedélybetegségek kialakulásának törvényszerűségeit és prevenciójának lehetőségeit, hogy vallásánári munkája során keresztyén hit iránti elkötelezettséggel, elmélyített problémaérzékenységgel tudja fejleszteni a tanulók kritikai gondolkodását, önálló problémalátását, valamint önmagukért, a problémával küzdő embertársért és a közösségért vállalt felelősségét.

A tantárgy programja:

1. A szenvedélybetegségek problematikája és sokféle arca
2. Az alkoholfüggőség kialakulása és pszichodinamikája
3. A drogkarrier kialakulása
4. A szenvedélybetegek családja
5. Drogprevenció és egészségfejlesztés
6. Drogprevenció és iszákosmentés az egyházban
7. A drogprevenció eltérő megközelítései, lehetőségei és kompetenciái
8. A drogprevenció szinterei
9. Általános – célzott – javallott prevenció elmélete és gyakorlata
10. A drogprevenció módszerei magyarországi gyakorlata

Évközi tanulmányi követelmények:

- Aktív részvétel
- Egy tudományos igénnyel elkészített dolgozat (esettanulmány 8-10 oldal terjedelemben)
- és egy filmreflexió megírása

Kötelező irodalom:

- Érdemes beszélni róla... - NCSSZI 2013

Ajánlott irodalom:

- www.hbsc.org
- Demetrovics Zsolt: Az addiktológia alapjai I. – Eötvös Kiadó, Budapest, 2007., p.133-293.
- Zinberg, Norman E.: Függőség és kontroll – Nyitott Könyv Műhely & NDI, Budapest, 2005.
- Tari Annamária: Z generáció – Tercium Kiadó, Budapest, 2011.
- Kelemen Gábor: Szendélybetegség, család, pszichoterápia – Pannónia, p.7-53., 129-131.
- Simon, George: Báránybőrben; a nyílt agressziótól a manipulációig – Háttér Kiadó, 2009.
- Beattie, Melody: Codependent No More - How to Stop Controlling Others and Start Caring for Yourself, Harper/Hazelden, Toronto, 1987.
- Sande Ken: The Peace Maker – Baker Books, USA, 2004.
- Ferenczi Zoltán MS: Drogprevenció, pedagógus, iskola – Eötvös Kiadó, Budapest, 2003.

- Antal Zoltán: Menekülés az életbe, Budapest 1997.
- Arenz-Greiving, Ingrid/Dikger, Helga (Hrsg.): Elternsüchte-Kindernöte. Berichte aus der Praxis, 2. Aufl., Freiburg im Breisgau 1994.
- Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok, 4. kiadás, Budapest 1995.
- Battergay, Raymond: Vom Hintergrund der Süchte. Zum Problem der Drogen- und Alkoholabhängigkeiten, 4. Aufl., Bern-Wuppertal 1982.
- Bánki M. Csaba: Az alkoholizmus biológiai kutatásának eredményei, Budapest 1984.
- Bäuerle, Dietrich: Im Kampf gegen die Drogensucht. Hilfen für Eltern und ihre Kinder, Frankfurt am Main 1991.
- Bölcsföldi András (Szerk.): A misszió alternatívái, Budapest 2009.
- Buda Béla: A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája, 4. kiadás, Budapest 1995.
- Burian, Wilhelm: Die Psychotherapie des Alkoholismus. Unter besonderer Berücksichtigung des Frauenalkoholismus, Göttingen 1984.
- Bühne, Wolfgang (Hrsg.): Ruhe der Rastlosen. Aussteiger berichten, 3. Aufl., 1985 Wuppertal.
- Deutsche Hauptstelle gegen die Suchtgefahren (Hrsg.): Alkohol. Konsum und Missbrauch. Alkoholismus. Therapie und Hilfe, Freiburg im Breisgau 1996.
- Ferenczi Zoltán: Drog és vallás. Előéletek és előítéletek. Gyakorlati kézikönyv lelkipásztoroknak, diakónusoknak, gyülekezeti munkásoknak, Budapest 2001.
- Ferenczi Zoltán M.S.: Drogprevenció, pedagógus, iskola, Budapest 2003.
- Gyermek- Ifjúsági és Sportminisztérium: Jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről, Budapest 2001., ill. 2003.
- Kopp Mária/Skrabski Árpád: Magyar lelkiállapot, h.n. 1995.
- Rácz József et al.: A drogkérdésről őszintén, Budapest 2000.
- Rácz József, Ifjúsági szubkultúrák, intézmények, devianciák, Budapest, 1998.
- Rennert, Monika: Co-Abhängigkeit. Was Sucht für die Familie bedeutet, 2. Aufl., Freiburg im Breisgau 1990.
- Siklós József: Pohárcsere, Budapest 1984.
- Simek Zsófia/Fekete János: Az alkoholológia megújításáért I. és II. kötet, Budapest 1994.
- Tizenkét lépés és tizenkét hagyomány (A.A.W.S.), New York 1993.

HT VPPGW75- Szakmódszertani szeminárium				
Tantárgy felelőse: Dr. Siba Balázs	Féléves óraszám: L: 10	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója:	Tárgy besorolása: kötelező	Meghirdetés féléve: ősz	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: I.	Értékelés módszere: Házi dolgozat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium a szakmódszertani ismeretek gyakorlati alkalmazását célozza. A hallgatók megismerik az egyháztörténeti, hitvallásismereti és etikai középiskolai vallásoktatási tankönyveket, tanári segédkönyveket, és segédanyagokat, hospitálás által saját tapasztalatokat szereznek, tanmenetet készítenek, gyakorolják az óratervezés lépéseit, adott tananyagok szaktudományos és didaktikai elemzését, valamint az óravázlat készítés módjait. Módszertani bemutató gyakorlatok keretében egymás munkájának reflektálása.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Elsajátítandó kompetenciák:

- képesség szakdidaktikai ismeretek önálló alkalmazása konkrét feladatok megoldásában
- csoportos munkában együttműködési képesség,
- saját erősségek és gyengeségek felismerése és szükséges korrekciója
- egymás munkájának értékelése és segítése

A tantárgy programja:

1. Tankönyvismeret
2. Szaktudományos elemző munka meghatározott tananyaghoz
3. Didaktikai analízis készítése
4. Módszertani gyakorlatok és reflexiójuk

5. Segédanyagok felkutatása és használata
6. Oktatási segédeszközök használata
7. Óravázlat készítése, bemutatása megbeszéléssel

Évközi tanulmányi követelmények:

- Házi dolgozat és 2 óraterv készítése megadott szempontok alapján, leadási határidő 2017. december 17.

Kötelező irodalom:

- K. Tamminen et al., Hogyan tanítsunk hittant, Bp. 1998
- G. Adam/R. Lachmann (Hg.), Methodisches Kompendium für den Religionsunterricht 1.-2., Göttingen, 2002.

Ajánlott irodalom:

- hittankönyvek és tanári segédkönyvek
- Egyháztörténeti, dogmatikai és etikai szakkönyvek
- Módszer- és ötletgyűjtemények
- Lexikonok